

HET
NATIONALE
BALLET

COPPELIA

Vorbereidend materiaal

NATIONALE OPERA & BALLET

operaballet.nl/lesmateriaal-coppelia

Beste docent,

Dit is de beknopte docentenhandleiding bij de websites: operaballet.nl/lesmateriaal-coppelia en operaballet.nl/meerballet

Deze handleiding bestaat uit een toelichting op het online materiaal en enkele aanvullende opdrachten die niet op de website staan.

Wij hopen dat u hiermee de leerlingen wilt voorbereiden op hun – dikwijls eerste – bezoek aan ons theater. Als leerlingen goed zijn voorbereid zullen zij meer genieten van het ballet, de muziek en het verhaal. We danken u alvast voor uw medewerking.

Het orkest begeleidt de voorstelling. Indien de kinderen voor het eerst een orkest gaan horen, raden we u aan de volgende onderwerpen te behandelen: instrumentherkenning, de orkestgroepen en de functie van de dirigent. Te vinden op operaballet.nl/het-balletorkest-lesmateriaal

Op de website vindt u de [animatiefilm Coppelia](#), gemaakt door Nicolien Opdam. Nadat u deze film heeft gezien zal het verhaal zeker toegankelijk zijn. Interessant om daarna met uw klas het kernthema te bespreken. Hoe denken uw leerlingen over uiterlijke schoonheid en ware liefde?

Wij kijken ernaar uit u in ons theater te ontvangen.

Afdeling Educatie en Participatie
Nationale Opera & Ballet
Amsterdam

VRAGEN EN OPDRACHTEN

1) HET VERHAAL

Bekijk met de klas de [animatie](#).

Vragen: welke personen zag je?

Zwaantje, Frans, dokter Coppelius, Anna Marx (assistent van dokter Coppelius) vrienden en vriendinnen van Zwaantje en Frans, tante Lydia met het chique hondje, Fritz en Frida zijn de ouders van Frans.

Kijk verder bij '[Wie is wie](#)' voor nog meer namen.

2) WIE IS WIE?

U ziet [kostuumtekeningen](#) met de namen erbij en de foto's van de dansers in het kostuum. De opdracht is bedoeld om de juiste foto bij de kostuumtekening te zoeken.

Een kernvraag die u daarbij kunt stellen is: *kun je aan de buitenkant zien wat iemands persoonlijkheid is?*

In het ballet *Coppelia* is er een directe link tussen de karakters van de personages en hun kleding en bewegingen. Emma is een verlegen meisje. Ze draagt een bril, geruite rok en kniekousen. Haar bewegingen zijn voorzichtig en haar blik is naar beneden gericht.

In het echte leven zijn uiterlijk en gedrag niet zo makkelijk aan elkaar te koppelen. Een grote man in te krap T-shirt hoeft niet per se een bullebak te zijn en een keurige man met nette kleren kan heel gemeen zijn.

Antwoorden bij **Wie is wie**

1-F, 2-A, 3-L, 4-J, 5-H, 6-K, 7-D, 8-C, 9-E, 10-B, 11-I, 12-G

NB

De Erasmus Universiteit heeft in samenwerking met Wetenschapsknooppunt Zuid-Holland een les over persoonlijkheid ontwikkeld voor groepen 7 en 8.

Een van de opdrachten is om een aantal plaatjes van mensen op het digibord te plaatsen en met elkaar te 'raden' welk karakter deze persoon zou hebben. Onderling zullen kinderen verschillen van mening. Dat maakt het interessant.

De conclusie is natuurlijk: het is niet aan te raden om een persoon te 'labelen' naar aanleiding van het uiterlijk.

Onder de docentenknop op de website vindt u de [pdf](#) van deze les.

3) HET MAKEN

Coppelia ging in première op Valentijnsdag 14 februari 2008. Siep Posthuma ontwierp decor en kostuums en François Noel Cherpin hielp mee de kostuums uit te voeren. In dit [filmpje](#) zie je hoe Coppelia Harm van de receptie, meeneemt achter de schermen van het theater waar alle *Coppelia* kostuums zijn gemaakt! Ook een keer een kijkje achter de schermen? Kijk op operaballet.nl/rondleidingen.

4) LUISTER

Muziek bij ballet is altijd belangrijk. Op de webpagina operaballet.nl/het-balletorkest-lesmateriaal vindt u onder 'het orkest' alle informatie over orkest, instrumenten en orkestgroepen.

Bij [luister](#) staan enkele muziekfragmenten die heel duidelijk een situatie of persoon verbeelden.

De omschrijvingen moeten geplaatst worden bij de juiste track. Deze opdracht is leuk om van tevoren te doen, zodat de leerlingen al vooraf kennismaken met de muziek.

Antwoorden:

- A. track 2
 - B. track 6
 - C. track 5
 - D. track 4
 - E. track 3
 - F. track 1
-

5) NATIONALE BALLETTACADEMIE

[Hier](#) ziet u een filmpje over de kinderen van de Nationale Balletacademie, die hard oefenen om mee te dansen in de voorstelling. Dit filmpje komt uit 2009. Sophie Schuitemaker en Dex van der Mey dansen dit keer niet mee, zij zijn al te groot.

6) MOOI EN LELIJK

- a. Wat is mooi eigenlijk? In de [carrousel](#) staan een willekeurig aantal beelden van schilderijen. Laat iedereen 3 plaatjes selecteren die ze mooi en 3 die ze lelijk vinden. Conclusie: mooi en lelijk is heel verschillend, iedereen heeft een andere smaak. De kunst is om elkaar die smaak te gunnen!
- b. Vraag alle kinderen op een blaadje te schrijven wat zij 'mooi' vinden aan hun ideaal – een popster, voetballer, iemand van televisie of film. Vraag de kinderen ook om karaktereigenschappen op te schrijven die ze mooi vinden. Ze hoeven niet hun naam op het briefje te zetten. U verzamelt de briefjes in een bak en inventariseert op het bord welke kenmerken ze hebben opgeschreven. Maak een woordweb met kenmerken zoals bijvoorbeeld: mooi haar, witte tanden, gave huid, leuke kleren, sieraden, mooie stem, sportief, vrolijk, slim, handig, etc.

Vraag de klas: welke kenmerken heb je nodig om een leuk mens te zijn? Kinderen in de bovenbouw zijn erg bezig met hun uiterlijk en innerlijk. wie is 'leuk'? Waarom vind ik dat? Welke positie heb ik in de rangorde en wil ik dat veranderen? Opmerkingen van anderen kunnen heel pijnlijk zijn. Door het te hebben over filmsterren en andere idolen maken we het onderwerp minder persoonlijk en kunnen ze er toch een mening over vormen.

Kernvraag is: zou hun idool/held succesvol zijn zonder de mooie uiterlijke kenmerken?

7) ROBOTS JA OF NEE?

[Robots](#) zijn allang niet meer ondenkbaar in de samenleving. In bedrijven en ziekenhuizen worden robots dikwijls ingezet om werk te verlichten, of om precisie-operaties uit te voeren. Er wordt volop geëxperimenteerd met de mogelijkheden om robots ook bepaalde emoties te geven. Een robot inzetten bij senioren die weinig aandacht krijgen, behoort ook tot de mogelijkheden. Coppelias is een robot. Dr. Coppelius zou haar graag tot leven brengen. Hoe denken de leerlingen over robots? Wanneer en waarvoor zouden ze wel een robot willen hebben? Hoe ziet de wereld er over 200 jaar uit als de robot misschien wel volop deel uitmaakt van onze samenleving?

NA DE VOORSTELLING

Wij hopen dat u de voorstelling na afloop met de klas nabespreekt. Mogelijke vragen zijn:

- hoe vonden jullie het om in een grote theaterzaal te zijn?
- wat vond je het grappigste moment? Wat gebeurde er toen?
- wat vond je het gekste?
- wat vond je lelijk?
- was er iets wat je stom vond en waarom dan?
- wat vond je heel mooi en waarom?

U kunt ook nogmaals naar de muziekfragmenten luisteren en terughalen wat er ook al weer gebeurde op die muziek.

OM OP TE SCHRIJVEN

Herken je jezelf in een van de personen van de voorstelling? Wie dan? Wat doet hij of zij wat jij ook wel eens doet? Zou jij naar een schoonheidskliniek willen gaan om iets aan je uiterlijk te veranderen? Waarom?

TOEKOMST

Op de website onder de docentenknop vindt u een [opdracht](#) voor de leerlingen om een verhaal te schrijven over de toekomst. Wij zijn benieuwd naar hun ideeën.

TOT SLOT

Er is een leuke app ontwikkeld die nog veel meer van de voorstelling laat zien waaronder korte energizers voor in de klas: followamuse.nl/app/coppelia/
Voor het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs -cluster 3 en cluster 4 is de Balletbox Coppelia een aanrader: <https://www.operaballet.nl/balletbox-coppelia>

Wij zouden het ook erg leuk vinden om verslagen of persoonlijke verhalen te ontvangen.

U kunt alles opsturen naar:

educatie@operaballet.nl

Hartelijk dank!
